

FRESH BOX ALPIN GREEN

Kiadás napja: 2022. március 1.
Verzió: 1.0

BIZTONSÁGI ADATLAP

1907/2006/EK rendelet alapján

1. SZAKASZ: AZ ANYAG/KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

- 1.1 Termékazonosító: PALOMA FRESH BOX ALPIN GREEN**
UFI: TS30-S040-M00Q-X1JE
- 1.2 Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása: illatosító**
Ellenjavallt felhasználása: nincs adat
Felhasználási szektor kódja: SU 21 / Magánháztartás (lakosság, fogyasztók)
Európai termékbesorolási rendszer (EuPCS): PC-AIR-1 / Beltéri helyiségekben használt légápolási termékek (folyamatos hatás)
- 1.3 Biztonsági adatlap szállítójának adatai: LA PALOMA KFT.**
H-1031 Budapest, Monostori u. 10.
Telefon: +36 1 260 5152
Fax: +36 1 431 7877
www.la-paloma.hu
Felelős személy elérhetősége: info@la-paloma.hu
- 1.4 Sürgősségi telefonszám:**
Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat
Cím: 1097 Budapest, Albert Flórián út 2-6.
Telefon: 06 1 476 6464
Díjmentesen hívható zöld szám: 06 80 20 11 99

2. SZAKASZ: A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

2.1 A KEVERÉK OSZTÁLYOZÁSA 1272/2008/EK rendelet előírása alapján

Veszély típusa	Veszélyességi osztály és kategória kódja	Figyelmeztető mondat
Egészségügyi	Bőrmarás/bőrirritáció – 2. kategória	H315 - Bőrirritáló hatású
	Súlyos szemkárosodás/szemirritáció - 2. kategória	H319 - Súlyos szemirritációt okoz
	Bőrszenzibilizáló – 1. kategória	H317 - Allergiás bőrreakciót válthat ki
Környezeti	Hosszú távú (krónikus) vízi környezeti veszély - 3. kategória	H412 -Ártalmas a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz

LEHETSÉGES VESZÉLYEK AZ EMBERRE ÉS A KÖRNYEZETRE:

Fizikai veszélyek: rendeltetésszerű használat és tárolás során nem jelent veszélyt.

Egészségügyi veszélyek: az illat irritáló és szenzibilizáló hatású bőrrel érintkezve, szembe jutva súlyos irritációt okoz. Gőzének túlzott belégzése irritálja a légzőszerv nyálkahártyáját.

Környezeti veszélyek: vízi környezetben ártalmas a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

2.2 CÍMKÉZÉSI ELEMELK

Veszély jelölése: (GHS07)

Veszélyre figyelmeztető szó:

FIGYELEM

Veszélyt jelző H-mondatok

- H315 Bőrirritáló hatású
H317 Allergiás bőrreakciót válthat ki.
H319 Súlyos szemirritációt okoz
H412 Ártalmas a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

Óvintézkedésre utaló P-mondatok

P102 Gyermekektől elzárva tartandó.

P273 Kerülni kell az anyagnak a környezetbe való kijutását.

P302+P352 HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő vízzel és szappannal.

P305 + P351 + P338 SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN: Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása

P501 A tartalom/edény elhelyezése hulladékként: a helyi és nemzeti előírások betartásával.

Címkén jelölendő veszélyes összetevők: Linaloolt, Linalil-acetátot, Benzil-szalicilátot, Geraniolt, 2,2-dimetil-3-(4(2)-etilfenil)propanolt, 2,4-dimetilciklohex-3-en-1-karbaldehydet, Eukaliptuszolajat, d,l-Limonént, 2,6-dimetil-5-heptenalt, delta-Damasconét, Izo Eugenolt tartalmaz.

Speciális csomagolási követelmény vagy veszély-jelzés: nem jogszabályi követelmény.

Megjegyzés a címkéhez: a kis kiserelési egység (<125 ml) miatt a termék kereskedelmi mintáinak címkézésére speciális szabályozás vonatkozik az 1272/2008/EK rendelet I. sz. mellékletének 1.5.2.1.1. előírása alapján.

A csökkentett adattartalmú címkézés:

Veszély jelölése: (GHS07)

Veszélyre figyelmeztető szó:

FIGYELEM

Veszélyt jelző H-mondatok

H317 Allergiás bőrreakciót válthat ki.

H412 Ártalmas a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

Óvintézkedésre utaló P-mondatok

P102 Gyermekektől elzárva tartandó.

P302+P352 HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő vízzel és szappannal.

Címkén jelölendő veszélyes összetevők: Linaloolt, Linalil-acetátot, Benzil-szalicilátot, Geraniolt, 2,2-dimetil-3-(4(2)-etilfenil)propanolt, 2,4-dimetilciklohex-3-en-1-karbaldehydet, Eukaliptuszolajat, d,l-Limonént, 2,6-dimetil-5-heptenalt, delta-Damasconét, Izo Eugenolt tartalmaz.

2.3 EGYÉB VESZÉLY

PBT- összetevőt $\geq 0,1\%$ -ban nem tartalmaz.

vPvB - összetevőt $\geq 0,1\%$ -ban nem tartalmaz.

Az (EU) 2017/2100 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben vagy az (EU) 2018/605 bizottsági rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelően endokrin károsító tulajdonságú összetevőt $\geq 0,1\%$ -ban nem tartalmaz.

3. SZAKASZ: ÖSSZETÉTEL / ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

3.2. Keverék. Kémiai leírás: veszélyes és nem veszélyes illatanyagokból, oldószerből álló keverék farost alapú hordozó felületen.

Megnevezés REACH reg. szám	CAS / EK	Koncentráció tartomány m/m%	Osztályozás	Típus
3-Metoxi-3-metilbután-1-ol (MMB) 01-2119976333-33-0000	56539-66-3 260-252-4	>30 - <40	Eye Irrit. 2, H319	1
Linalool 01-2119474016-42	78-70-6 201-134-4	≥ 3 - < 7	Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens 1B, H317 Eye Irrit. 2, H319	1
2-terc-butilciklohexil-acetát 01-2119970713-33	88-41-5 201-828-7	≥ 3 - < 7	Aquatic Chronic 2, H411	1
Linalil-acetát 01-2119454789-19	115-95-7 204-116-4	$\geq 0,5$ - < 3,5	Skin Irrit. 2, H315; Skin Sens. 1, H317 Eye Irrit. 2, H319	1
Benzil-acetát 01-2119638272-42	140-11-4 205-399-7	$\geq 1,5$ - < 3,5	Aquatic Chronic 3, H412	1
2,6-Dimetilokt-7-én-2-ol 01-2119457274-37	18479-58-8 242-362-4	$\geq 0,5$ - < 3,5	Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319	1
Benzil-szalicilát 01-2119969442-31	118-58-1 204-262-9	$\geq 0,5$ - < 2	Eye Irrit. 2, H319 Skin Sens. 1B, H317 Aquatic Chronic 3, H412	1

2-Feniletanol 01-2119963921-31	60-12-8 200-456-2	>= 0,5 - < 3,5	Acute Tox. 4, H302 Eye Irrit. 2, H319	1
Geraniol 01-2119552430-49-xxxx	106-24-1 203-377-1	>= 0,5 - < 2	Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1B, H317 Eye Dam. 1, H318	1
2,2-dimetil-3-(4(2)-etilfenil)propanal 01-2120758796-34	67634-15-5 67634-14-4 916-329-6	>= 0,5 - < 2	Skin Irrit. 2; H315 Skin Sens. 1B; H317 Aquatic Acute 1; H400 (M=1) Aquatic Chronic 2; H411	1
2,6-bisz(1,1-dimetiletill)-4-metilfenol 01-2119565113-46	128-37-0 204-881-4	>= 0,5 - < 2	Aquatic Acute 1, H400 (M=1) Aquatic Chronic 1, H410 (M=1)	1
1-(2,6,6-Trimetilciklohex-2-en-1-il)pent- 1-en-3-on 01-2119471851-35	1335-46-2 215-635-0	>= 0,5 - < 2	Skin Irrit. 2; H315 Eye Irrit. 2; H319 Aquatic Chronic 2; H411	1
4-Metil-3-decén-5-ol 01-2119983528-21	81782-77-6 279-815-0	>= 0,5 - < 2	Aquatic Acute 1, H400 (M=1) Aquatic Chronic 2, H411	1
E)-oxaciklohexadec-12-én-2-on; (E)-oxaciklohexadec-13-én-2-on; a) (Z)-oxaciklohexadec-(12)-én-2-on és b) (Z)- oxaciklohexadec-(13)-én-2-on keveréke 01-0000016883-62	34902-57-3 422-320-3	>= 0,2 - < 1	Aquatic Acute 1, H400 (M=1) Aquatic Chronic 2, H411	1
(Z)-3-Hexenil szalicilát 01-2119987320-37	65405-77-8 265-745-8	>= 0,2 - < 1	Aquatic Acute 1, H400 (M=1) Aquatic Chronic 1, H410 (M=1)	1
2-propenil 2(3)-metilbutoxiacetát -	67634-00-8 67634-01-9 916-328-0	>= 0,2 - < 1	Acute Tox. 4; H302 Acute Tox. 2; H330 Acute Tox. 4; H312 Aquatic Acute 1; H400 (M=1)	1
2,4-Dimetil-3-ciklohexén-1- karboxaldehid 01-2119982384-28	68039-49-6 268-264-1	>= 0,2 - < 1	Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1B, H317 Aquatic Chronic 2, H411	1
Eukaliptuszolaj 01-2119978250-37	8000-48-4 84625-32-1 283-406-2	>= 0,05 - < 0,2	Flam. Liq. 3; H226 Skin Irrit. 2; H315 Skin Sens. 1; H317 Asp. Tox. 1; H304 Aquatic Chronic 2; H411	1
D,l-Limonén 01-2119529223-47	5989-27-5 227-813-5	>= 0,05 - < 0,2	Flam. Liq. 3, H226 Asp. Tox. 1, H304 Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1B, H317 Aquatic Acute 1, H400 (M=1) Aquatic Chronic 1, H410 (M=1)	1
2,6-dimetilhept-5-enal 01-2120270305-62	106-72-9 203-427-2	>= 0,05 - < 1	Skin Sens. 1B, H317	1
delta-Damaszkon 01-2119535122-53	57378-68-4 71048-82-3 260-709-8 275-156-8	>= 0,01 - < 0,1	Acute Tox. 4, H302 Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1A, H317 Aquatic Acute 1, H400 (M=1) Aquatic Chronic 1, H410 (M=1)	1
Izo Eugenol 01-2120223682-61	97-54-1 202-590-7	>= 0,01 - < 0,1	Acute Tox. 4, H302 Acute Tox. 4, H312 Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 Skin Sens. 1A, H317 STOT SE 3; H335	1
(2-metoximetiletoxi)propanol 01-2119450011-60	34590-94-8 252-104-2	>= 20 - < 35	nem veszélyes osztályozású	2

H-mondatok teljes szövege a 16. szakaszban részletezve.

Típus

- [1] Anyag, amely egészségi vagy környezeti veszéllyel jár.
[2] Anyag, amely munkahelyi egészségügyi határértékkel rendelkezik.
[3] Anyag, amely megfelel a PBT kritériumoknak 1907/2006 EK rendelet XIII. melléklet.
[4] Anyag, amely megfelel vPvB kritériumoknak 1907/2006 EK rendelet XIII. melléklet.

[5] Anyag, amely engedélyköteles 1907/2006 EK rendelet XIV. melléklet vagy különös aggodalomra okot adó (SVHC). A munkahelyi expozíciós határértékeket a 8. szakasz részletezi.

[6] Anyag, amely egészségi vagy környezeti szempontok alapján értékelve bizonyított vagy lehetséges endokrin károsító tulajdonságú.

4. SZAKASZ: ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Általános intézkedések: a termékkel szennyezett ruhát le kell vetni, a bőrfelületet azonnal bő vízzel és szappannal alaposan le kell mosni.

Belélegezve: friss levegőt kell biztosítani, nyugalomba kell helyezni az érintett személyt, tartós rosszullét esetén orvoshoz kell fordulni.

Bőrrel érintkezve: vízzel és szappannal alaposan le kell mosni a bőrfelületről és le kell öblíteni. Bőrirritáció vagy kiütések megjelenése esetén: orvosi ellátást kell kérni.

Szemmel érintkezve: a szemet bő vízzel alaposan, több percen keresztül (min. 15) ki kell mosni a szemhéjak széthúzása mellett, a szemgolyó egyidejű mozgatásával. A kontaktlencsét (ha van) el kell távolítani. Ha a szemirritáció nem múlik el: orvosi ellátást kell kérni.

Lenyeléskor: a szájüreget azonnal vízzel ki kell öblíteni. Eszméletlen sérült szájába soha ne adjon semmit, fulladásveszélyt okozhat. TILOS HÁNYTATNI! Azonnal orvoshoz kell fordulni.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások:

Belégzés: gőzének túlzott belégzése (nem szakszerű használat) irritálja a légzőszerv nyálkahártyáját.

Szembe jutás: súlyos szemirritáció– könnyfolyás, szempirosodás, égő érzés.

Bőrre kerülés: irritálja a bőrt, allergiás bőrreakciót vált ki – bőrpír, duzzanat, allergiás bőrkiütés.

Lenyelés: irritáció a szájban és a nyelőcsőben, gyomor és bélrendszeri panaszok- nincs specifikus adat.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: tünetek szerinti kezelés szükséges.

5. SZAKASZ: TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

5.1 Oltóanyag: a termék nem tűzveszélyes osztályba sorolt, de éghető. A környezeti tűznek megfelelően kell az oltószert megválasztani: vízpermet, szén-dioxid, porral oltó, habbal oltó.

Biztonsági okokból nem alkalmazható: erős vízszugár, ami szétterjeszti a tüzet.

5.2. Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek: tűz során füst, mérgező szén-oxidok, egyéb szerves bomlástermékek képződnek. Gőzei a levegővel robbanásveszélyes elegyet alkothat.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat: a teljes védőfelszerelés alkalmazandó, valamint a külső levegőtől független légzőkészüléket kell használni. A tűzzel veszélyeztetett zónában levő készterméket vízpermettel kell hűteni.

5.3.1 További előírás: a keletkezett oltó-vizet és az égéstermékeket össze kell gyűjteni, a helyi hatósági előírások szerint kell ártalmatlanítani. A termék és bomlástermékei veszélyesebbek a vízi környezetre.

6. SZAKASZ: INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ EXPOZÍCIÓNÁL

6.1 Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások:

Nem sürgősségi ellátó személyzet: kerülni kell a termék szembe jutását, bőrrel való közvetlen érintkezését, gőzének tartós és közvetlen belégzését. Az előírt személyi védőfelszerelést viselni kell, illetéktelen személyeket távol kell tartani.

Sürgősségi ellátó személyzet: megfelelő védőkesztyűt kell viselni.

6.2 Környezetvédelmi óvintézkedések: minden lehetséges intézkedést meg kell tenni a csatornába, talajvízbe és természetes vizekbe jutásának megakadályozására. A talajon történő kiterjedést / szétszóródást meg kell előzni. Az illetékes hatóságot értesíteni kell, ha a termék nagy mennyiségben a környezetbe-, csatornába-, felszíni – és talajvizekbe kerül. A termék nagy mennyiségben a környezetre veszélyes.

6.3 A területi elhatárolás és a szennyezés-mentesítés módszerei és anyagai: a nyílt lángot meg kell szüntetni, a gyújtóforrásokat el kell távolítani. A kifolyt illatot nem éghető nedvszívó hatással anyaggal (pl. homok, föld, általános megkötő anyag) fel kell itatni. A késztermék szétszóródása esetén mechanikusan össze kell gyűjteni. A felitatott/összegyűjtött terméket megfelelő zárt tartályokban kell tárolni, majd az előírásoknak megfelelően kell ártalmatlanítani. A termék maradékát bő vízzel és felületaktív anyag tartalmú tisztítószerrel fel kell mosni. A mentesítés alatt megfelelő szellőzést kell biztosítani, egyéni érzékenységtől függően légzésvédő eszközt és védőkesztyűt kell viselni. Szikramentes eszközöket kell használni, a gőzöket- ködöt vízpermettel kell lecsapatni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra

- biztonságos kezelés módja lsd. 7-es szakasz
- személyi védőfelszerelés lsd. 8-as szakasz
- ártalmatlanítás módja lsd. 13-as szakasz

7. SZAKASZ: KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1 A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: a kezelés során megfelelő szellőzést/elszívást kell biztosítani. Az előírt személyi védőfelszereléseket viselni kell. A munka-, tűzvédelmi- és higiéniai előírásokat maradéktalanul be kell tartani. Kerülni kell a gőz vagy köd belégzését, a termék lenyelését, a szembe jutását. Kerülni kell a hosszan tartó vagy ismételt érintkezést a bőrrel. A helyes ipari higiéniai és biztonsági gyakorlatnak megfelelően kell kezelni. A tartályt mindig szorosan lezárva kell tartani. Ügyelni kell a kiömlések és a hulladék keletkezésének megelőzésére, és minimalizálni kell a termék környezetbe jutását.

Higiéniai előírások: A kezelés időtartama alatt tilos enni-, inni és dohányozni! A használatot követően alaposan kezet kell mosni. A szennyezett munkaruhát és védőfelszerelést az étkezőhelyiségbe történő belépés előtt le kell vetni. Gondoskodni kell arról, hogy szemmosó állomások és biztonsági zuhanyok legyenek a munkahely közelében. Lásd a 8. szakaszt a további higiénés intézkedésekről.

7.2 A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

Tűz- és robbanásvédelmi előírások: a munkahelyen előírt megelőző intézkedéseket kell betartani, nyílt lángtól, hőtől és gyújtóforrástól távol tartandó. Óvintézkedéseket kell tenni a sztatikus kisülések ellen.

Betartandó tárolási szabályok: szorosan zárt állapotban, száraz, jól szellőző, hűvös helyen, direkt napsütéstől és hőforrásoktól védve. Gyermekek elől elzárva tartandó.

Tároló helyiségekre és tartályokra vonatkozó előírások: kerülni kell a műanyag és a belső bevonattal nem rendelkező fémtároló használatát. Mindig felcímkézett tartályokban kell tárolni.

Együtt-tárolási utasítás: ne tárolja együtt élelmiszerekkel, italokkal és takarmányokkal.

Összeférhetetlen anyag: erős oxidálószeres, robbanóanyagok, gázok.

További adatok: előírt tárolási feltételek betartása mellett stabil.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások): lásd 1. szakasz szerint, levegőillatosító.

8. SZAKASZ: AZ EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE/EGYÉNI VÉDELLEM

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Expozíciós határértékek: a munkahelyen alkalmazandó határértékek adatai a Magyarországon hatályos határértékeket figyelembe véve a kémiai kóroki tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről szóló 5/2020. (II. 6.) ITM rendelet alapján.

1.	Megnevezés	CAS-szám	ÁK-érték mg/m ³	CK-érték mg/m ³	Jellemző tulajdonság	Hivatkozás	ÁK korrekciós csoport
217.	(2-METOXIMETILETOXI)- PROPANOL (Dipropilénlikol- monometil-éter)	34590-94-8	308	-	-	EU1	R

ÁK-érték: megengedett átlagos koncentráció milligramm léghőbméterenként, 20 °C-on és 101,3 KPa léghőri nyomáson

CK-érték: megengedett csúcskoncentráció milligramm léghőbméterenként, 20 °C-on és 101,3 KPa léghőri nyomáson

R. Azok az anyagok, amelyek egészségkárosító hatása RÖVID expozíció hatására jelentkezik.
Korrigált ÁK = ÁK · 8/a napi óraszám

EU1 2000/39/EK irányelvben közölt érték

DNEL (származtatott hatásmentes szint)

	Alkalmazási kör	Expozíciós útvonal	Lehetséges egészségkárosító hatások	Érték
3-Metoxi-3- metilbután-1-ol CAS: 56539-66-3	munkát végzők	bőrrel történő érintkezés	tartós expozíció, szisztémás hatások	6,25 mg/kg ttkg/nap
	munkát végzők	belégzés	tartós expozíció, szisztémás hatások	18 mg/m ³
	felhasználók	bőrrel történő érintkezés	tartós expozíció, szisztémás hatások	3,1 mg/kg ttkg/nap
	felhasználók	belégzés	tartós expozíció, szisztémás hatások	4,4 mg/m ³
	felhasználók	lenyelés	tartós expozíció, szisztémás hatások	2,5 mg/kg ttkg/nap

8.2 Az expozíció ellenőrzése

Megfelelő műszaki ellenőrzés: a munkahelyeken kielégítő szellőzést/elszívást kell biztosítani különösen zárt térben történő kezelés során.

Általános higiéniai előírás: a vegyszerek kezelésére vonatkozó általános munkahelyi előírásokat be kell tartani. A szennyezett ruházatot azonnal le kell cserélni, az újbóli használat előtt ki kell mosni. Kerülni kell a bőrrel való közvetlen és tartós érintkezést. Kerülni kell a szembe jutást és a termék gőzének közvetlen belégzését. A munkaközi szünetekben és a munka befejeztével alaposan kezet kell mosni. A munkavégzés során tilos enni, inni és dohányozni. Gondoskodni kell szemmosó állomásokról és biztonsági zuhanyokról a munkahely közelében.

Személyi védőfelszerelések (nagy mennyiségű, ipari felhasználás esetén). A munkahelyi kockázatértékelés eredményei alapján kell a védőeszközökre vonatkozó előírásokat megtenni a hatályos egyéni védőeszközökre vonatkozó szabályozást figyelembe véve.

Légzésvédelem: megfelelő szellőzés/elszívás esetén nem szükséges. Érzékeny személyek esetében szerves gázok/gőzök ellen védő arcmaszk vagy álarc használat.

Kézvédelem: vegyi anyagoknak ellenálló védőkesztyű használat (EN 374). A kesztyűket levétel előtt vízzel és szappannal meg kell tisztítani. A védőkesztyűnek áthatolhatatlannak és ellenállónak kell lennie a termék / az anyag / az alkalmazás / a kémiai összetétel ellen. Ha a kesztyű megsérül, vagy az elhasználtság első jeleinél ki kell azt cserélni. A védőkesztyű gyártójának a felhasználásra, tárolásra, tisztításra és cseréjére vonatkozó előírásait be kell tartani. A védőkesztyű kiválasztásakor vegye figyelembe az áthatolási időt, penetrációs értéket és degradációt.

Kesztyűanyag ajánlás: Butil-gumi / 0,7 mm rétegvastagság / > 480 perc áteresztési idő. A megfelelő kesztyű kiválasztása nem csupán az anyagától, hanem egyéb minőségi jellemzőktől is függ, amelyek gyártónként különbözhetnek. **Áthatolási idő:** a kesztyűanyagon az áthatolási időt a gyártótól meg kell kérdezni és azt pontosan be kell tartani.

Szemvédelem: oldalt is szorosan zárt védőszemüveg.

Bőrvédelem: antisztatikus védőruházatot kell viselni a tevékenységhez és a várható expozíció mértékéhez megválasztva. A bőrrel való érintkezést át nem eresztő védőruházat (kesztyű, kötény, csizma stb.) használatával kerülni kell. A szennyezett ruhát le kell vetni és az újbóli használat előtt ki kell mosni.

További információ: Az előírások normál körülmények között, szakszerűen végzett tevékenységre és rendeltetésszerű felhasználási feltételekre vonatkoznak. Az ettől eltérő viszonyok, vagy rendkívüli körülmények között végzett munka esetén a további szükséges teendőkről és az egyéni védőeszközök pontos előírásáról a vonatkozó jogszabályi követelmények figyelembevételével és szakértő bevonásával kell dönten.

Hőveszély: magas hőmérsékleten vagy nyílt láng hatására a termék meggyullad, gőzei a levegővel robbanóképes elegyet alkothat.

Környezeti expozíció korlátozása: a helyes ipari gyakorlat betartása mellett a termék környezetbe jutását meg kell akadályozni.

9. SZAKASZ: FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

a) Halmazállapot	folyadékkal átitatott préselt farost	-
b) Szín	barna	-
c) Szag	virágos, zöld, tengeri	-
d) Olvadáspont/fagyáspont:	nem meghatározott	nem tartozik a termék biztonságosságának megítéléséhez
e) Forráspont vagy kezdő forráspont és forrásponttartomány	nem meghatározott	nem tartozik a termék biztonságosságának megítéléséhez
f) Tűzveszélyesség	nem tűzveszélyes	-
g) Felső és alsó robbanási határértékek	Felső robbanási határ: 13,1 %(V/V) Alsó robbanási határ: 1,2 %(V/V)	MMB oldószerre vonatkozó adat
h) Lobbanáspont	>71 °C	zárttéri (folyadékfázis)
i) Öngyulladás hőmérséklet	nem öngyulladó	-
j) Bomlási hőmérséklet	nem meghatározott	nem alkalmazható ehhez a terméktípushoz
k) pH	nem mérhető	nem oldódik vízben
l) Kinematikus viszkozitás	nem meghatározott	nem tartozik a termék biztonságosságának megítéléséhez
m) Oldhatóság	vízben nem oldódik	-
n) N-oktanol/víz megoszlási hányados (log érték)	nem meghatározott	keverékre nem alkalmazandó
o) Gőznyomás	nem meghatározott	nem tartozik a termék biztonságosságának megítéléséhez
p) Sűrűség és/vagy relatív sűrűség	0,91 - 0,96 g/cm ³	20 °C, (folyadékfázis)
q) Relatív gőzsűrűség	nem meghatározott	nem tartozik a termék biztonságosságának megítéléséhez
r) Részecskejellemzők	a szilárd adszorbens nem tartozik a nano tartományba	-

9.2. Egyéb információk: nem állnak rendelkezésre

10. SZAKASZ: STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

10.1 Reakciókészség: rendeltetésszerű használat esetén nem reaktív.

10.2 Kémiai stabilitás: normál hőmérsékleti viszonyok és előírás szerinti tárolás esetén stabil.

10.3 Veszélyes reakciók lehetősége: éghető, gőzei robbanásveszélyes keveréket képezhetnek a levegővel. Reakcióba lép erős oxidálószerekkel.

10.4 Kerülendő körülmények: magas hőmérséklet, direkt napsütés, nyílt láng és más gyújtóforrás, szikra.

10.5 Nem összeférhető anyagok: rendeltetési célra való használat során nincs.

10.6 Veszélyes bomlástermékek: rendeltetésszerű használat esetén nincs bomlás.

11. SZAKASZ: TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

11.1. Az 1272/2008/EK rendeletben meghatározott, veszélyességi osztályokra vonatkozó információk

a) Akut toxicitás: a rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

b) Bőrkorrózió / bőrirritáció: **bőrirritáló hatású (2. kategória)**

c) Súlyos szemkárosodás / szemirritáció: **súlyos szemirritációt okoz (2. kategória)**

d) Légzőszervi vagy bőrszenzibilizáció: **bőrrel érintkezve allergiás bőrreakciót válthat ki (1. kategória)**

Linaloolt, Linalil-acetátot, Benzil-szalicilátot, Geraniolt, 2,2-dimetil-3-(4(2)-etilfenil)propanalt, 2,4-dimetilciklohex-3-en-1-karbaldehidet, Eukaliptuszolajat, d,l-Limonént, 2,6-dimetil-5-heptenalt, delta-Damasconét, Lzo Eugenolt tartalmaz.

e) Csírasejt mutagenitás/mutáció: a rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

f) Rákkeltő hatás: a rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

g) Reprodukciós toxicitás: a rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

h) Egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT): a rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

i) Ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT): a rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

j) Aspirációs veszély: a rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

A valószínű expozíciós útra vonatkozó információ: bőrrel történő érintkezés

A fizikai, kémiai és toxikológiai jellegzetességekkel kapcsolatos tünetek: lásd a 4. szakaszban részletezve.

A rövid és hosszú távú expozícióból származó késleltetett és azonnali hatások, valamint krónikus hatások: nem áll rendelkezésre további adat.

A kölcsönhatásokból eredő hatások: nem áll rendelkezésre adat.

ÖSSZETEVŐRE vonatkozó toxicitási adatok

3-Metoxi-3-metilbután-1-ol (CAS: 56539-66-3)			
Toxicitás	Faj	Eredmény	Módszer
Akut (oral)	LD50 (patkány)	4400 mg/kg	OECD 401
Akut (dermal)	LD50 (patkány)	> 2000 mg/kg	OECD 402
Bőrkorrózió/bőrirritáció	nyúl	nem bőrirritáló	OECD- 404
Súlyos szemkárosodás/ szemirritáció	nyúl	súlyos szemirritációt okoz (21 napon belül reverzibilis)	OECD- 405
Légzőszervi vagy bőrszenzibilizáció	tengeri malac	nem szenzibilizál (laboratóriumi állatokon)	Maximisation Test
Csírasejt mutagenitás	in-vitro	negatív	In vitro emlős sejtek génmutációs tesztje Metabolikus aktiválás: metabolikus aktiválással és anélkül. Módszer: OECD 476.
	-	negatív	Bakteriális reverz mutációs vizsgálat (AMES) Metabolikus aktiválás: metabolikus aktiválással és anélkül. Módszer: OECD 471.
	in-vitro	negatív	In vitro kromoszóma- rendellenességi teszt. Metabolikus aktiválás: metabolikus aktiválással és anélkül. Módszer: OECD 473.
Rákkeltő hatás:	A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.		
Egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT):	A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.		
Ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT)	A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.		
Reprodukciós / fejlődési toxicitási szűrővizsgálat	patkány (oral)	negatív	OECD- 421

Hatások a magzati fejlődésre	patkány (oral)	negatív	Embrio-magzati fejlődés
Ismételt dózisú toxicitás	patkány, 90 nap. Expozíciós útvonal: lenyelés.	NOAEL: 250 mg/kg	OECD 408
Aspirációs toxicitás	A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.		

11.2 Egyéb veszélyekkel kapcsolatos információ: Az (EU) 2017/2100 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben vagy az (EU) 2018/605 bizottsági rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelően endokrin károsító tulajdonságú összetevőt $\geq 0,1\%$ -ban nem tartalmaz.

12. SZAKASZ: ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

12.1. Toxicitás

A termékre vonatkozó ökotoxikológiai vizsgálati eredmények nem állnak rendelkezésre. A hatályos jogszabályok előírásai alapján a termék hosszú távú (krónikus) hatást vált ki a vízi környezetben: **Ártalmas a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.**

A termék rendeltetészerű használata során nem kerül a vízi környezetbe.

Víztoxicitási adatok összetevőre

3-Metoxi-3-metilbután-1-ol (CAS: 56539-66-3)						
Toxicitás/hatás	Végpont	Idő-tartam	Érték	Egység	Faj	Vizsgálati módszer Megjegyzés
Toxicitás – Hal	LC50	96 óra	> 100	mg/l	Oryzias latipes (Japanese medaka)	OECD 203
Toxicitás- Daphnia és más gerinctelen vízi élőlények	EC50	48 óra	> 1000	mg/l	Daphnia magna (vizibolha)	OECD 202
Krónikus toxicitás Daphnia és más gerinctelen vízi élőlények	NOEC	21 nap	100	mg/l	Daphnia magna (vizibolha)	OECD 211
Toxicitás - Alga	ErC50	72 óra	> 1000	mg/l	Pseudokirchneriella subcapitata (zöldalga)	OECD 201
Krónikus toxicitás Alga	NOEC	72 óra	1000	mg/l	Pseudokirchneriella subcapitata (zöldalga)	OECD 201
Toxicitás - Baktérium	EC50	3 óra	> 1000	mg/l	Pseudomonas putida	OECD 209

12.2 Perzisztencia és lebonthatóság: keverékre nem áll rendelkezésre adat.

3-Metoxi-3-metilbután-1-ol (CAS: 56539-66-3)	93% (28 nap)	könnyen lebontható	OECD 301F
---	--------------	--------------------	-----------

12.3 Bioakkumulációs képesség: keverékre nem áll rendelkezésre adat.

3-Metoxi-3-metilbután-1-ol (CAS: 56539-66-3)	n-oktanol/víz megoszlási együttható logPow:0,18 (25°C)
---	--

12.4 Talajban való mobilitás: keverékre nem áll rendelkezésre adat.

12.5 A PBT és a vPvB-értékelés eredményei:

PBT- összetevőt $\geq 0,1\%$ -ban nem tartalmaz.

vPvB - összetevőt $\geq 0,1\%$ -ban nem tartalmaz.

12.6 Endokrin károsító tulajdonságok: Az (EU) 2017/2100 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben vagy az (EU) 2018/605 bizottsági rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelően endokrin károsító tulajdonságú összetevőt $\geq 0,1\%$ -ban nem tartalmaz.

12.7. Egyéb káros hatások: nem ismertek.

A helyes ipari gyakorlat szerint kell kezelni, ne engedje a talajvízbe, élővízbe vagy a csatornarendszerbe jutni. Ne engedje a szennyvízkezelőbe nagy mennyiségben.

13. SZAKASZ: ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

13.1. Hulladékkezelési módszerek

Felhasználatlan termékből származó hulladék: ne keverje a terméket vagy annak maradékát nagy mennyiségben a kommunális hulladék közé. Nagy mennyiségben keletkezett hulladékot speciális- vagy veszélyes hulladékgyűjtő helyre kell szállítani. Engedéllyel rendelkező hulladékgazdálkodó céggel kell a szakszerű ártalmatlanítást a hatósági előírások betartásával elvégeztetni. Lehetséges ártalmatlanítási mód: égetés.

Kiürült csomagolóanyag / kimerült hordozó: a teljesen kiürült csomagolóanyag és a kimerült hordozóanyag újrahasznosítható, a szelektív hulladékkal gyűjthető. Nagyobb mennyiség keletkezése esetén jóváhagyott hulladéklerakó helyre kell vinni újrahasznosítás vagy ártalmatlanítás céljából. Az üres tartályokban levő maradványok

veszélyesek lehetnek. Ne préselje össze, ne vágja, ne hegessze, ne forrassa, ne fúrja, ne őrölje meg, és ne tegye ki az ilyen tartályokat hőnek, lángnak, szikráknak vagy más gyújtóforrásoknak mert felrobbanhatnak és sérülést és / vagy halált okozhatnak.

Az Európai Hulladékkatalógus (EWC) előírása szerint a hulladék kódszáma nem termékhez kötött, hanem alkalmazás-specifikus. A hulladék kódszámát a felhasználónak kell megadnia, lehetőség szerint a hulladékkezelő hatóságokkal egyeztetve. Ajánlás:

Hulladékulcs-szám (EWC-kód): 15 02 02* (veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek)

Hulladékulcs (csomagolóanyag) EWC-kód: 15 01 10* (veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék)

Hulladékulcs (csomagolóanyag) EWC-kód: 15 01 01 (papír és karton csomagolási hulladék)

* veszélyes hulladék

14. SZAKASZ: SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

	ADR/RID (közúti-vasúti)	IMDG (tengeri)	IATA (légi)
14.1 UN-szám vagy azonosító szám	nem veszélyes áru		
14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés	-	-	-
14.3 Szállítási veszélyességi osztály / bárca száma	-	-	-
14.4 Csomagolás csoport	-	-	-
14.5 Környezeti veszély	-	-	-
14.6 A felhasználót érintő különleges óvintézkedések	-	-	-
14.7 Az IMO-szabályok szerinti tengeri ömlesztett szállítás	-	-	-
„UN” Modell {áru fuvarokmány bejegyzése [ADR 5.4.1.1.1 a)-d) pont]}	-	-	-

15. SZAKASZ: SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

- 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról
- 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet a veszélyes anyagokkal és veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, ill. tevékenységek részletes szabályairól
- 1907/2006/EK Európai Parlament és a Tanács rendelete a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH)
- A BIZOTTSÁG (EU) 2020/878 RENDELETE (2020. június 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet II. mellékletének módosításáról
- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1272/2008/EK RENDELETE (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról
- 5/2020. (II. 6.) ITM rendelet a kémiai kóroki tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről
- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról
- 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet a hulladékok jegyzékéről
- 1993. évi XCIII. Törvény a munkavédelemről
- 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról

A mindenkor hatályos:

- a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás „A” és „B” Melléklete kihirdetéséről, valamint a belföldi alkalmazásának egyes kérdéseiről
- a Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) módosításáról Vilniusban elfogadott, 1999. június 3-án kelt Jegyzőkönyv C Függléke Mellékletének kihirdetéséről, valamint a belföldi alkalmazásának egyes kérdéseiről
- a Genfben, 2000. május 26. napján kelt, a Veszélyes Áruk Nemzetközi Belvízi Szállításáról szóló Európai Megállapodáshoz (ADN) csatolt Szabályzat kihirdetéséről és belföldi alkalmazásáról
- a nemzetközi polgári repülésről Chicagóban, az 1944. évi december hó 7. napján aláírt Egyezmény Függlékeinek kihirdetéséről szóló jogszabály.

Egyéb szabályozások:

219/2011. (X. 20.) Kormányrendelet a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezéséről	nem tartozik a jogszabály hatálya alá
Az Európai Parlament és a Tanács 2009. szeptember 16-i 1005/2009/EK rendelete az ózonréteget lebontó anyagokról	nem tartozik a jogszabály hatálya alá
Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 850/2004/EK	nem tartozik a jogszabály hatálya alá

rendelete a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról és a 79/117/EGK irányelv módosításáról	
Az Európai Parlament és a Tanács 2012. július 4-i 649/2012/EU rendelete a veszélyes vegyi anyagok kivételéről és behozataláról	nem tartozik a jogszabály hatálya alá
CMR összetevők (rákkeltő, mutagén, reprodukciós toxicitás)	nem tartalmaz
Engedélyköteles vagy SVHC anyag 1907/2006 EK rendelet XIV. melléklete alapján	nem tartalmaz
Korlátozottan felhasználható anyagot 1907/2006 EK rendelet XVII. melléklete alapján	3. sz. bejegyzés korlátozásait kell betartani.

15.2 Kémiai biztonsági értékelés: a keverékre kémiai biztonsági jelentés nem készült.

16. SZAKASZ: EGYÉB INFORMÁCIÓK

3. szakaszban hivatkozott veszélyek, H-mondatok teljes szövege:

H226	Tűzveszélyes folyadék és gőz.
H302	Lenyelve ártalmas.
H304	Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.
H312	Bőrrel érintkezve ártalmas.
H315	Bőrirritáló hatású
H317	Allergiás bőrreakciót válthat ki
H318	Súlyos szemkárosodást okoz
H319	Súlyos szemirritációt okoz.
H330	Belélegezve halálos.
H332	Belélegezve ártalmas.
H335	Légúti irritációt okozhat.
H400	Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
H410	Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz
H411	Mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz
H412	Ártalmas a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.
Flam. Liq. 3.	Tűzveszélyes folyadék -3. kategória
Acute Tox. 4.	Akut toxicitás- 4. kategória
Acute Tox. 2.	Akut toxicitás- 2. kategória
Asp. Tox. 1.	Aspirációs toxicitás -1. kategória
Skin Irrit. 2.	Bőrmarás/bőrirritáció - 2 kategória
Skin sens 1.	Bőrszenzibilizáció - 1. kategória
Skin sens 1B	Bőrszenzibilizáció - 1B. kategória
Skin sens 1A	Bőrszenzibilizáció - 1A. kategória
Eye Dam. 1.	Súlyos szemkárosodás/ szemirritáció -1. kategória
Eye irrit.2.	Súlyos szemkárosodás/ szemirritáció -2. kategória
STOT SE 3	Célszervi toxicitás(egyszeri expozíció) -3. kategória
Aquatic Acute 1.	Rövid távú (akut) vízi környezeti veszély -1. kategória
Aquatic Chronic 1.	Hosszú távú (krónikus) vízi környezeti veszély -1. kategória
Aquatic Chronic 2.	Hosszú távú (krónikus) vízi környezeti veszély -2. kategória
Aquatic Chronic 3.	Hosszú távú (krónikus) vízi környezeti veszély -3. kategória

A magyar nyelvű biztonsági adatlap a felhasznált illatkompozícióhoz (Rev. 16 FEB 2022 / Version 3.0) és az oldószerhez (Revision Date:15.12.2021/ Version:1.3) biztosított gyártói angol nyelvű biztonsági adatlapban foglaltak és a termékre jellemző tulajdonságok alapján készült.

Az adatlap információi a mai ismereteinken alapulnak, és a termék szállítási állapotára vonatkoznak. Ezek az előírások kizárólag a biztonságra vonatkoznak, és nem helyettesítik a termékspecifikációt. A biztonsági adatlap a kezelésre, szállításra, tárolásra és az ártalmatlanításra fogalmaz meg előírásokat. Az adatok más termékre nem vonatkoztathatók. A felhasználó felelőssége valamennyi, a kezelésre vonatkozó jogszabály betartása.

A biztonsági adatlap foglalkozásszerű felhasználók részére rendelkezésre áll.

Felhasználás: kizárólag az 1. pontban megjelölt célra, a címkén / használati útmutatóban előírt módon.

Foglalkoztatási korlátozás: A fiatalok munkavállalókra vonatkozó korlátozást figyelembe kell venni. A keverékkel nem ajánlott a munkavégzés olyan személyeknek, akiknek az anamnézisében már korábban bőrrallergia előfordult.

Munkahelyi oktatás: a dolgozókat ki kell oktatni az összetevők és a keverék lehetséges veszélyeiről, a biztonságos kezelés módjáról.

A termék veszélybesorolása

Bőrmarás/bőrirritáció – 2. kategória / H315 - Bőrirritáló hatású	számítási eljárás
Súlyos szemkárosodás/szemirritáció - 2. kategória / H319 - Súlyos szemirritációt okoz.	
Bőrszenzibilizáló – 1. kategória / H317 - Allergiás bőrreakciót válthat ki	
Hosszú távú (krónikus) vízi környezeti veszély - 3. kategória H412 – Ártalmas a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz	

Felülvizsgálat: nem releváns

Biztonsági adatlapban alkalmazott rövidítések és betűszók magyarázata

UFI - Unique Formula Identifier / Egyedi formulaazonosító kód

ADR - Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road) / Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás

RID - Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail) / Veszélyes Áruk Nemzetközi Vasúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods / Veszélyes Áruk Nemzetközi Tengeri Szállításáról szóló Európai Megállapodás

IATA: International Air Transport Association / Nemzetközi Légi Szállítási Szervezet

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances / Létező Kereskedelmi Vegyi Anyagok Európai Jegyzéke

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society) / vegyi anyagok azonosító száma

LD50 – halálos adag (Lethal Dose) kísérleti állatok 50 %-ának pusztulása 24 órán belül.

LC50 – halálos koncentráció (Lethal Concentration) kísérleti állatok 50 %-ának pusztulása 4 órán belül.

NOAEL: Megfigyelhető káros hatást nem okozó szint (No Observed Adverse Effect Level)

ATE - becsült akut toxicitási érték

PBT: perzisztens, bioakkumulatív és mérgező

vPvB: nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív

EWC kód: Európai Hulladék Katalógus

- vége -